

Malokyšické

OZVĚNY

Zpravodaj obce Malé Kyšice, ročník XVII / 2023, číslo 4 (145)

Komentář

ČECHEM JE TEN, KDO MYSLÍ A MLUVÍ ČESKY

Autora uvedeného výroku asi zná každý, kdo navštěvoval nebo navštěvuje české školy. Jeho jménem je snad v každém větším českém a moravském městě pojmenována ulice, náměstí, dokonce na mnoha místech České republiky stojí jeho pomníky. Připomínáme si ho nejen pro to, že se v Hudlicích nedaleko Berouna před 250 lety – dne 16. července 1773 – narodil. Určitě jste poznali i bez nápovědy:

Josef (Jakub) Jungmann, vedoucí osobnost českého národního obrození, pedagog, lingvista, který je společně s Josefem Dobrovským považován za tvůrce moderní češtiny. Vynechejme jeho rodinný život i profesní působení, ale připomeňme si jeho význam pro český jazyk.

Jmenovaný se zasloužil o založení prvního českého vědeckého časopisu *Krok*, který byl vydáván od roku 1821. Kolem něj se vytvořila skupina českých obrozenců (F. Palacký, J. E. Purkyně, F. L. Čelakovský, V. Hanka, P. J. Šafařík ad.), s jejíž pomocí se Jungmannovi podařilo zpracovat a postupně i vydat (v letech 1833-1839) jeho životní dílo: pětidílný *Slowijk česko-německý*, který obsahoval na 120 tisíc hesel. Tento slovník společně s Dobrovského *Zevrubnou mluvnici českou* se stal základním kamenem pro ustanovení norem spisovné češtiny. Hesla k jeho zpracování sháněli a převážně po českém venkově zaznamenávali Jungmannovi přátelé a studenti. (I jeho mladší bratr Jan Jungmann, člen Řádu křížovníků s červenou hvězdou, kaplan a později kněz v Unhošti, rovněž pomáhal.) Často však musela vzniknout slova zcela nová; Jungmann například slovo regiment nahradil názvem pluk, obrst plukovníkem ... Kde nevypomohla ruština nebo polština, přišla na řadu jeho vlastní tvorba: vzduch, touha, divoch, vražda, chuť a slova další. Dále napsal několik odborných děl; velmi cenná je jeho *Slovesnost*, a zvláště pak *Historie literatury české*, zachycující vývoj českého písemnictví od prvopočátku až po 18. století. Během svého léčení v lázních Šternberk u Smečna psal své *Zápisky*, ve kterých si stěžuje na hanebnou češtinu tehdejších měšťanů.

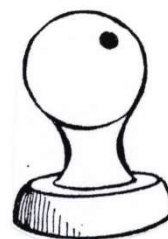
Josef Jungmann, který zemřel 14. listopadu 1847 v Praze, bezesporu určil vývoj českého národa a jeho slovesnost. Zmiňovaný slovník umožnil, aby se čeština mohla srovnávat s jinými jazyky a nestala se jazykem mizejícího národa. Přispěl také k tomu, že i následovníci udržovali čistotu češtiny, když se začaly objevovat nové pojmy; například slovo „autostráda“ dostalo český název „dálnice“ ad. Proto si jen klademe otázku: Co by asi Jungmann říkal dnešní češtině, kdy náš jazyk ovládly anglikanismy? Člověk neznalý anglického jazyka často nerozumí „české“ větě plné všelijakých „klírů“, „kúlů“ nebo „voučrů“, i když třeba pro poslední zmíněné slovo máme pěkně česky znějící výraz „poukaz“. Ale ono ještě není tak zle, jak se může zdát, protože v české lidové mluvě, a to i mezi přáteli, se ještě neoslovujeme „foole“, ale čistě česky „....“.

Miroslav Oliverius (za pomoci WIKIPEDIE)

Zprávy z radnice

Během srpna t. r. došlo k **VÝMĚNĚ VEŠKERÝCH SÍTÍ** na víceúčelovém hřišti. Zároveň byla pod část dětského hřiště „Na louce“ položena **NOVÁ DOPADOVÁ**

PLOCHA z polyuretanu a nemělo by již docházet ke znečišťování in-line dráhy kačírkem. Do areálu byly také instalovány další lavičky. Obec Malé Kyšice tímto **DĚKUJE Letišti Praha, a. s.** za poskytnutí finančního daru na tuto akci. **(mal)**

Kulturně-společenská akce **PODZIMNÍ SLAVNOSTI** se bude konat dne 7. října t. r. od 14 hodin ve volnočasovém areálu v Malých Kyšicích. Můžeme se těšit na vyřezávání dýní, děti zde najdou svůj tvořivý koutek. K poslechu zahraje hudební skupina PROCITY-ROCK. Ukázka psích sportů proběhne za vedení Markéty Benediktové. Podzimní dobroty k prodeji. Uvedená akce se uskuteční za každého počasí, dýně budou zajištěny v omezeném množství. Všichni jsou srdečně zváni. **(kv)**

Letos - dne 10. listopadu - tomu bude 100 let, kdy úředně došlo k osamostatnění Malých Kyšic od původní obce Horní Bezděkov. V měsíci listopadu zastupitelé obce plánují připravit **SETKÁNÍ S OBČANY**, při kterém se má vzpomenout tohoto jubilea, a to i za pomoci promítnutí dobových pohlednic a fotografií (nejen malokyšické provenience). Děkuji všem spoluobčanům, kteří na základě výzvy v Ozvěnách, již zapůjčili k naskenování pohlednice a fotografie. Zájemci o konání této společenské akce budou včas informováni prostřednictvím mimořádného čísla Malokyšických ozvěn. **(oli)**

POZVÁNKA

V zastoupení obce MALÉ KYŠICE si dovoluji pozvat všechny malokyšické spoluobčany na 9. VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE, které se bude konat v restauraci „LIKA“ v Malých Kyšicích ve středu dne 13. září 2023 od 18.00 hodin.

* * *

Program: Zahájení * Změna rozpočtu roku 2023 * Smlouva o zřízení věcného břemene – služebnosti č. IV-12-6026684 Malé Kyšice E72-kNN * Darovací smlouva s obcí Chyňava * Různé a diskuse * Závěr

David Rehberger, místostarosta obce

ODEŠEL S HLASEM ZVONU

Dne 14. srpna 2023 zemřel ve věku 76 let pan **Vladislav Lesák** z Hlavní ulice v Malých Kyšicích. Čest jeho památce! **(skk)**

Představení V.

NADŠENEC NA VYSOKÉM KOLE

V březnovém čísle Ozvěn jsme vzpomněli 40 let od konání I. ročníku cyklistického závodu amatérů Karlovy Vary – Unhošť. Jeho původcem, organizátorem,

a také ředitelem všech doposud odjetých ročníků je unhošťský rodák a patriot **Antonín Mittelbach**, kterého si tímto našim čtenářům dovoluji představit:

Řekne-li se dnes v Unhošti „Antonín Mittelbach“, tak každý cyklistiky znalý neřekne jen: „ředitel závodu“, ale spíše se mu vybaví jako jezdec na vysokém kole. Kdy a proč „jsi začal pěstovat“ cyklistiku právě na historickém vysokém kole?

To dnes už je stará historie. V polovině 80. let minulého století jsem za tehdejších 1000,- Kčs koupil ve Velkém Přítočně vysoké kolo, značka Singer, rok výroby 1883. Opravil jsem ho, zrenovoval, a tak se stalo výraznou dekorací při unhošťském plesu Přátel cyklistiky, připraveném v roce 1987 členy HAF Klubu. Vysoké kolo jsem měl, přestože jsem na něm neuměl jezdit, i tak mě nenechávalo spát a začal jsem se zajímat o jeho historii; hledal jsem v literatuře, sháněl jsem příručku, podle které bych se na něm naučil jezdit. Ono takové vysoké kolo je hrozně krásná věc! A když ho máš, chceš se na něm naučit jezdit a vyrovnat se člověku, který na něm jezdil před sto lety. Neobešlo se to bez pár pádů, ale na vysokém kole jsem se (jako samouk) jezdit naučil. A brzy po otevření hranic na západ jsem na tomto svém vysokém kole vyrazil – po vzoru bratří Kohoutů z roku 1880 – do Vídně.

Z Unhoště mi (s krátkým odpočinkem) cesta dlouhá 351 km trvala 19 hodin a 46 minut.

O tvé sázce s Miroslavem Klucem, která se v roce 1983 stala zárodkem pro karlovarsko-unhošťský cyklistický závod, se dnes všeobecně ví, ale již méně je známo, že stokilometrovou trať tohoto závodu jsi později jel také na vysokém kole. Jak k tomuto startu došlo? A kterou ze svých jízd považuješ za nejvýznamnější, možná za nejnáročnější?

Před Listopadem 1989 se mi o nějaké Vídně mohlo leda tak zdát. Ale já si chtěl zkusit na vysokém kole odšlapat 100 km na silnici. V dubnu 1989 jsem se za doprovodu kamarádů z HAF Klubu postavil na pomyslný start nad Karlovými Vary. Vyrazil jsem v 8 hodin ráno, a když jsem projížděl cílem v Unhošti, tak kostelní hodiny ukazovaly 15 hodin. Cestu jsem urazil za rovných 7 hodin. Na vysokém kole jsem závodil v Anglii, Holandsku, dokonce až v Austrálii, jel jsem na něm z Prahy přes Unhošť na výstavu EXPO 92 do španělské Sevilly, což představovalo ujet vzdálenost 3165 km. To nebyla dvakrát lehká jízda, ale snem snad každého „závodícího“ cyklisty je slavná Tour de France. Její trať se mi podařilo zdolat v roce 1996; vyjel jsem 20 dní před závodníky. Ti mě dojížděli, ale do cíle v Paříži jsme dojeli ve stejný den. Na vysokém kole jsem jel trať zrušeného závodu Varšava-Berlín-Praha, zúčastnil jsem se, a to ne jednou, jízd na tratích s velkým výškovým převýšením v rakouských Alpách. Na vše rád zavzpomínám, ale závod Karlovy Vary – Unhošť, to je pro mne srdeční záležitostí!

Poslední otázku při představování osobnosti vždy kladu v návaznosti na Malé Kyšice: Co nám o naší „malé“ obci můžeš říct?

A. Mittelbach, M. Oliverius; foto J. Vyšín, 1996

Když jsem se na některé cyklistické akce připravoval, projížděl jsem snad všemi obcemi na Unhošťsku; několikrát jsem projel i Malými Kyšicemi, ale asi vícekrát Poteplím. A nebudeš mi věřit, ve vaší obci mám zapuštěny rodové kořeny. Z křestního listu svého dědy Antonína Mittelbacha, narozeného v roce 1901, jsem vyčetl, že jeho matkou byla Albína, rozená Šimová, která pocházela z Malých Kyšic č. p. 45. Ta se v říjnu roku 1900 provdala do Unhoště za mého pradědu Mittelbacha; také Antonína. I tak po této rodinné linii, tedy díky své prababičce Albíně, patřím k vám – do Malých Kyšic.

Za rozhovor děkuje **Miroslav Oliverius**

Stalo se na Unhošťsku

DESÁTÝ ROČNÍK NETOPÝR BIKE FEST

Foto V. Oliverius, 2023

Foto V. Oliverius, 2023

V sobotu 2. září 2023 oslavil v Poteplí bajkový festival deset let svého trvání! Jubilejní ročník věhlasných závodů a narozeninová after party již tradičně odstartovaly hlavním závodem v DHáčku na náročné lesní trati. Ženy a junioři se utkali na méně náročné trati. Návštěvníci mohli dále sledovat skoky do Airu a průlet jezdců nad parkem. Tyto disciplíny spočívaly ve vyhodnocení stylu předvedení a nejnápadnějšího triku. V případě airu se hodnotil nejlepší polet, v jumpjumu se hledalo, kdo dá nejlepšího whipa. Hodnotný pohár čekal na borce za nejlepší a největší crash. Akční okénko ve finále bylo zakončeno divácky velmi atraktivní Dual Sped & Drink. Nezapomnělo se ani na děti. Pro ty byly již dopoledne připraveny závody na pumtracku.

Disciplinovaní účastníci této sportovní akce, a to jak z řad soutěžících, tak i četných diváků, byli největší odměnou organizátorům 10. ročníku Netopýr bike festu. Ti v areálu bývalého potepelského koupaliště připravili parádní program, který byl zakončen vystoupením hudebních top kapel DONINIE DARKO a VYPSANÁ FIXA. Party skončila v nočních hodinách dj's setem v podání DJ SEVIERA.

(Omlouvám se, pokud čtenáři některým výrazům, stejně jako já, neporozuměli. Ale i taková je dnešní čeština, proto doufejme, že tyto pro běžného čtenáře neznámé pojmy někdy budou převedeny do spisovného jazyka. Kéž by se brzy našel druhý

Jungmann! Přiložené fotografie asi napoví více?)

(oli)

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno
Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 8. 9. 2023. Neprodejně.
Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz, www.malekysice.cz

